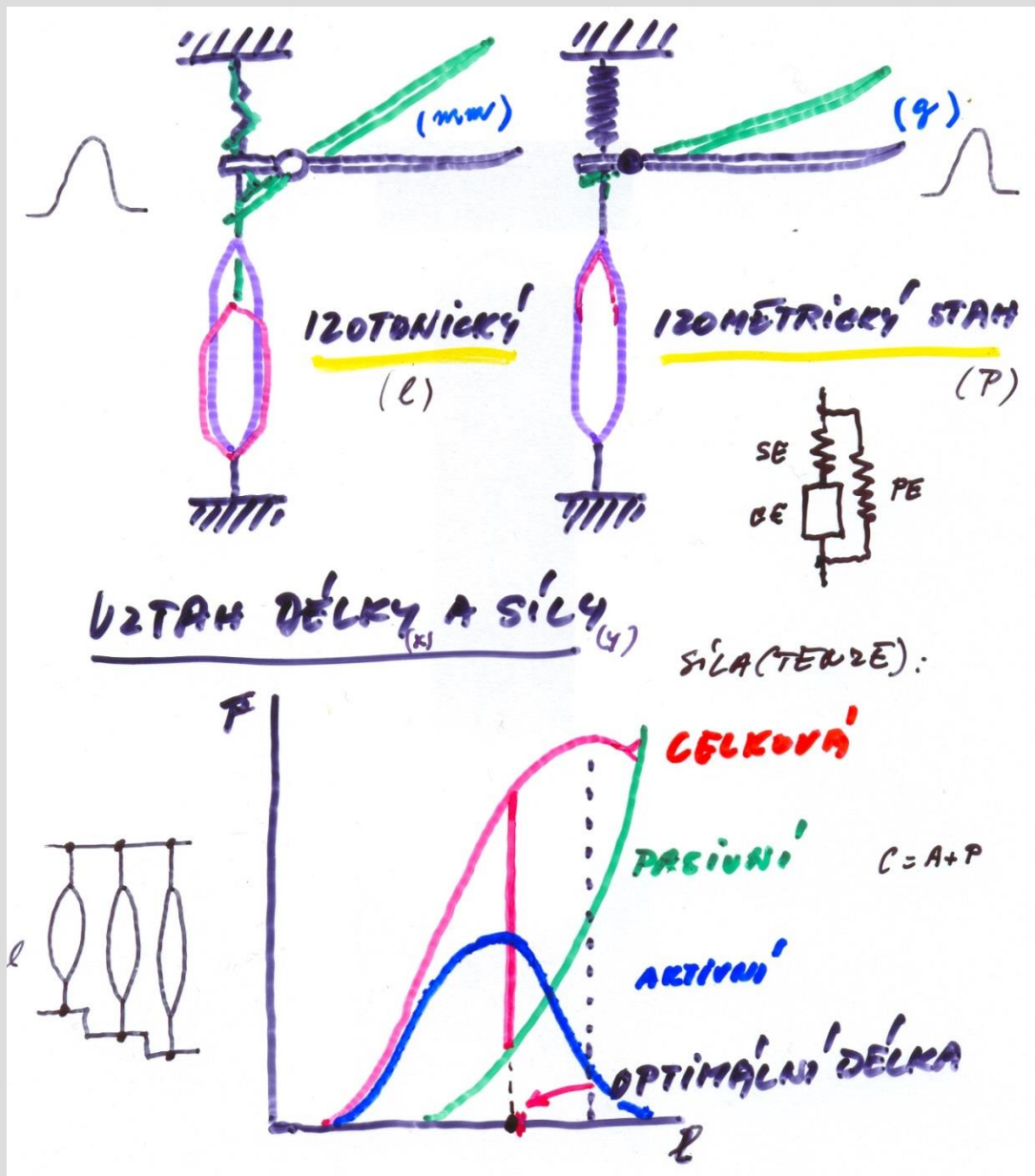

MECHANIKA SRDEČNÍ ČINNOSTI
SRDEČNÍ CYKLUS
SRDEČNÍ SELHÁNÍ

PASIVNÍ PROTAŽENÍ

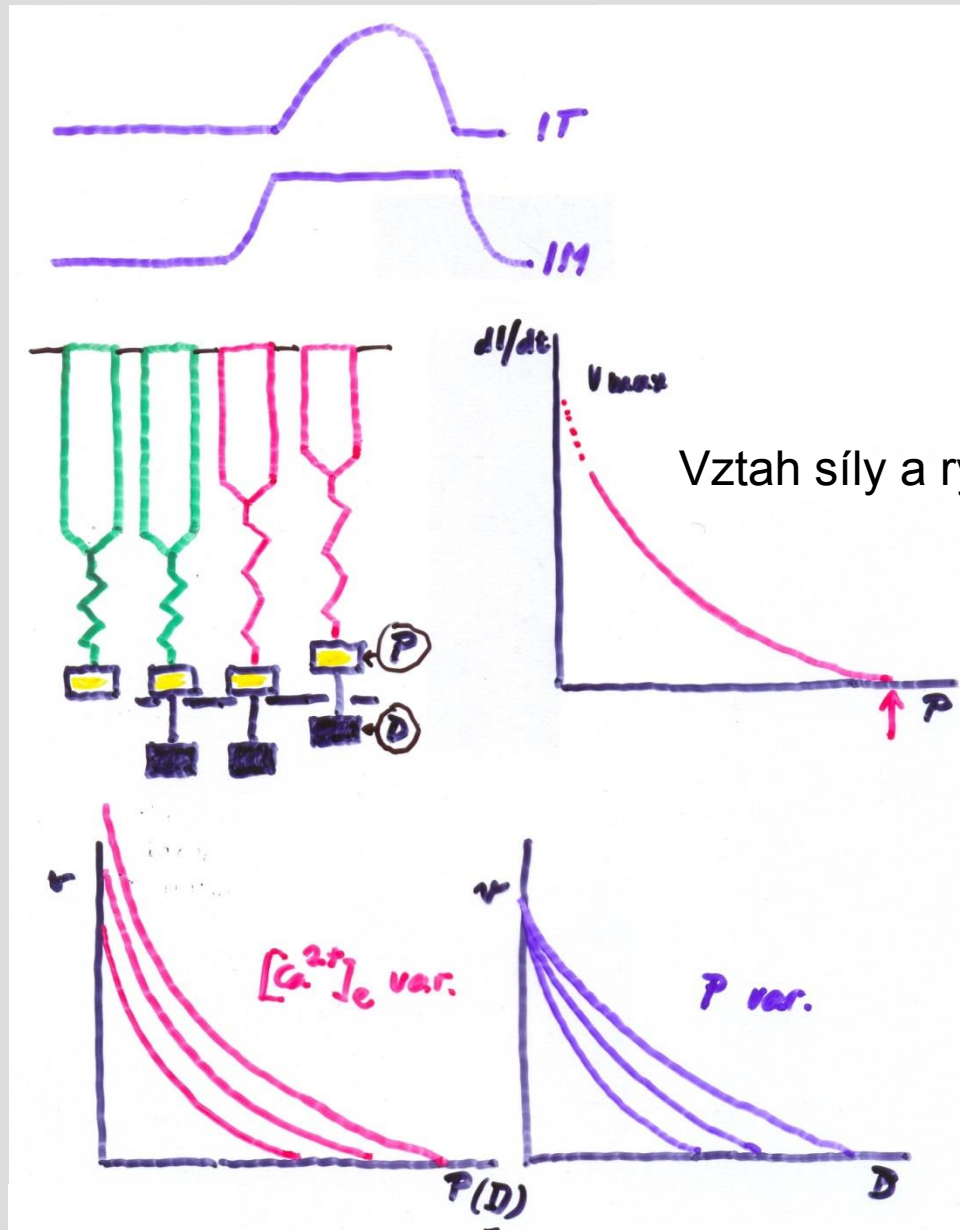
AKTIVNÍ PROTAŽENÍ

STARLINGŮV PRINCIP (zákon) (heterometrická autoregulace)

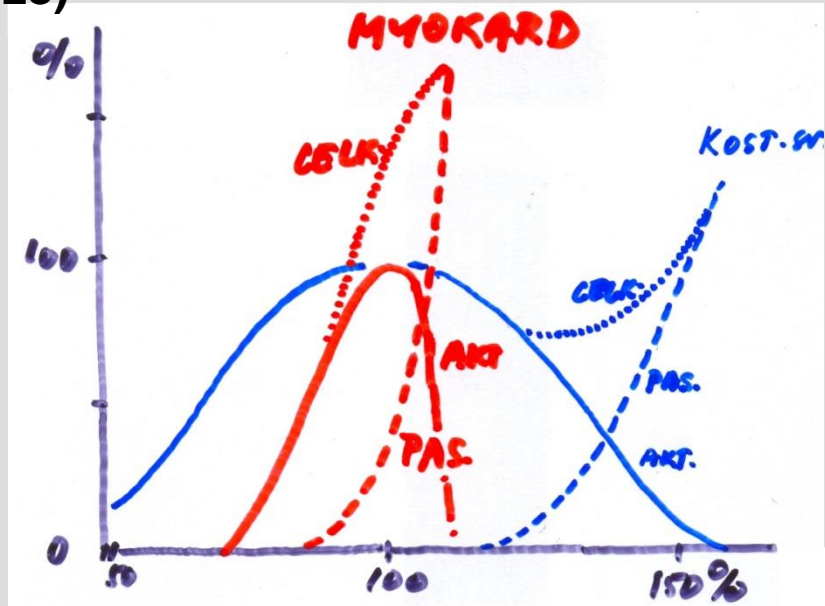
DOTÍŽENÁ KONTRAKCE

PRELOAD – předtížení, AFTERLOAD - dotížení

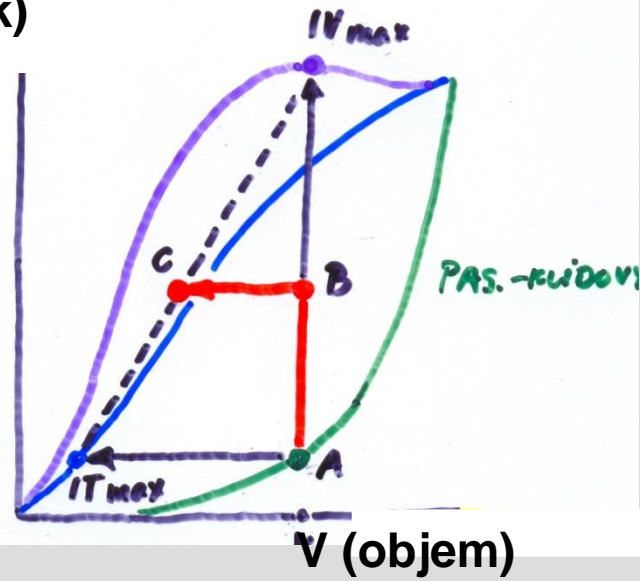
Vztah síly a rychlosti stahu

T (tenze)

D (délka)

P (tlak)

V (objem)

LAPLACEŮV ZÁKON

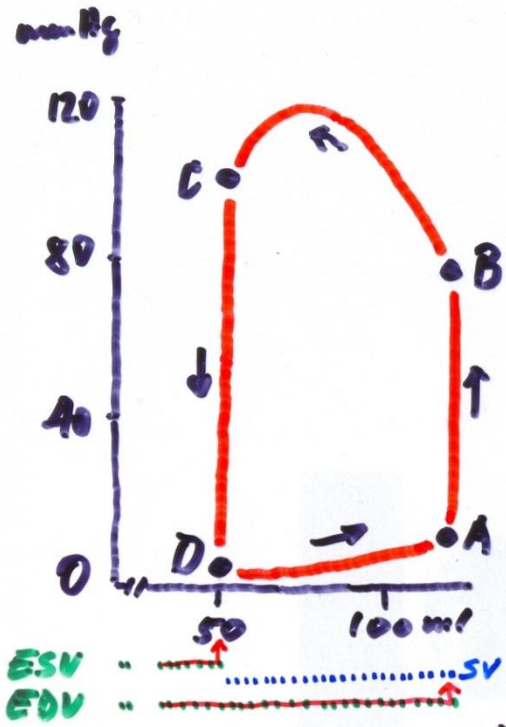
$$T = P \cdot r / h$$

$$\uparrow P = T \cdot \uparrow h / \downarrow r$$

HYPERTROFIE

1. $\uparrow T = \uparrow VO_2$
2. $\uparrow h$

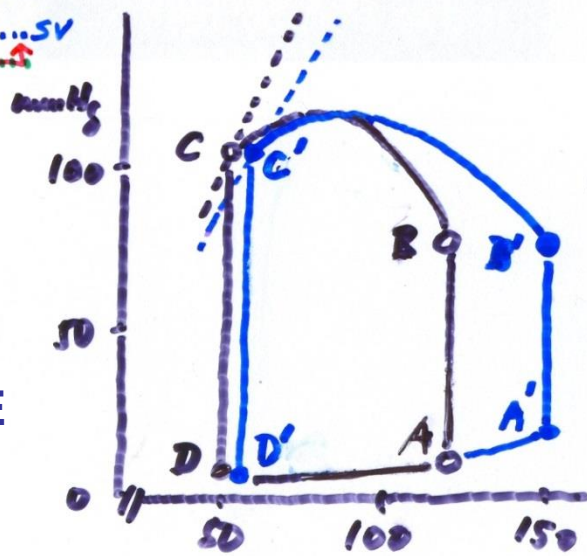
AB - izovol. kontrakce
 BC - ejekce
 CD - izovol. relaxace
 DA - plnění (filling)
 • ABCD = srd. práce = $\dot{V}O_2$
 (H. WORK)

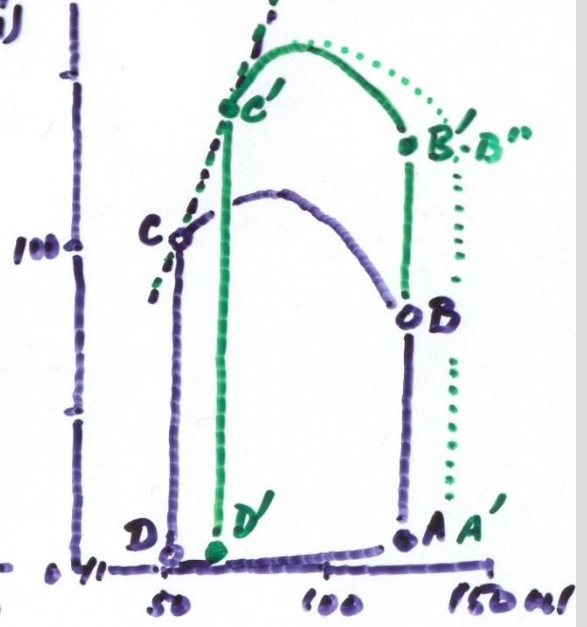
$$EF = \frac{EDV - ESV}{EDV}$$

EJEKČNÍ FRAKCE

Δ NAPĚNÍ (PRELOAD)
 (PŘETÍŽENÍ)

Δ ODPOR (ARTERIAL)
 (DOTÍŽENÍ)

$$P = \underline{T} \cdot 2h \cdot \underline{r}^{-1}$$

Diastola: r i T rostou, P nejprve klesá, poté roste (vztah délka/tenze)

$$\underline{P} = \underline{T} \cdot 2h \cdot r^{-1}$$

Izovolumická kontrakce: T roste při uzavřených chlopních –
vzestup P

$$\underline{P} = T \cdot 2\underline{h} \cdot r^{-1}$$

Ejekce: r klesá, h roste, proto P roste i při stejné T

$$P = \underline{T} \cdot 2h \cdot r^{-1}$$

Izovolumická relaxace: T klesá při uzavřených chlopních – pokles P

FILLING

↑ PRESSURE

EJECTION

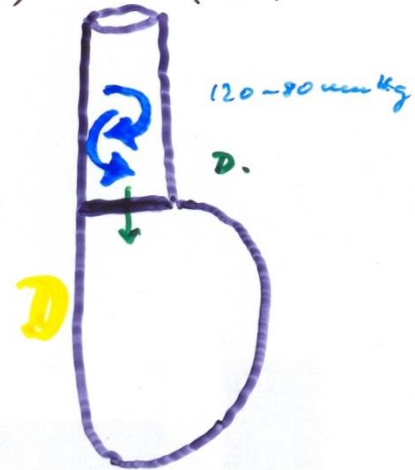
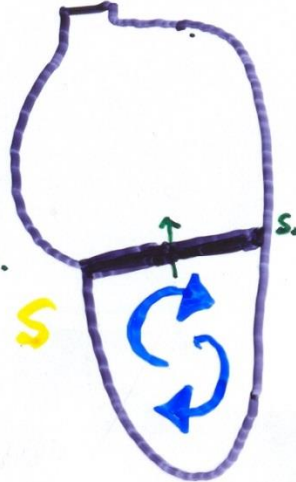
↓ PRESSURE

PLNĚNÍ
(ΔV)

↑ TLAKA
(ΔP)

EJEKCE
(-ΔV)

↓ TLAKA
(-ΔP)

mmHg: 0-8

8-80

80-120

120-0

OZVY

SELESTY

STENOZA/INSUFERENCE
(REFLUX)

IV. I.

II. III.

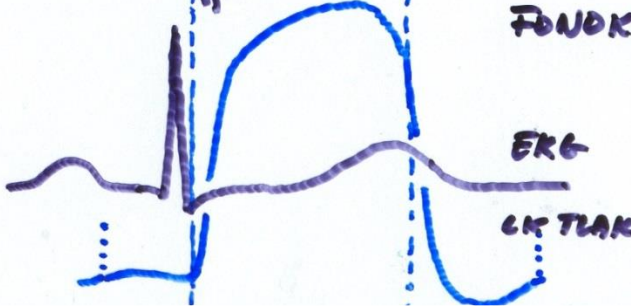
I.

II.

FUNKARDIOGRAM

SYST.

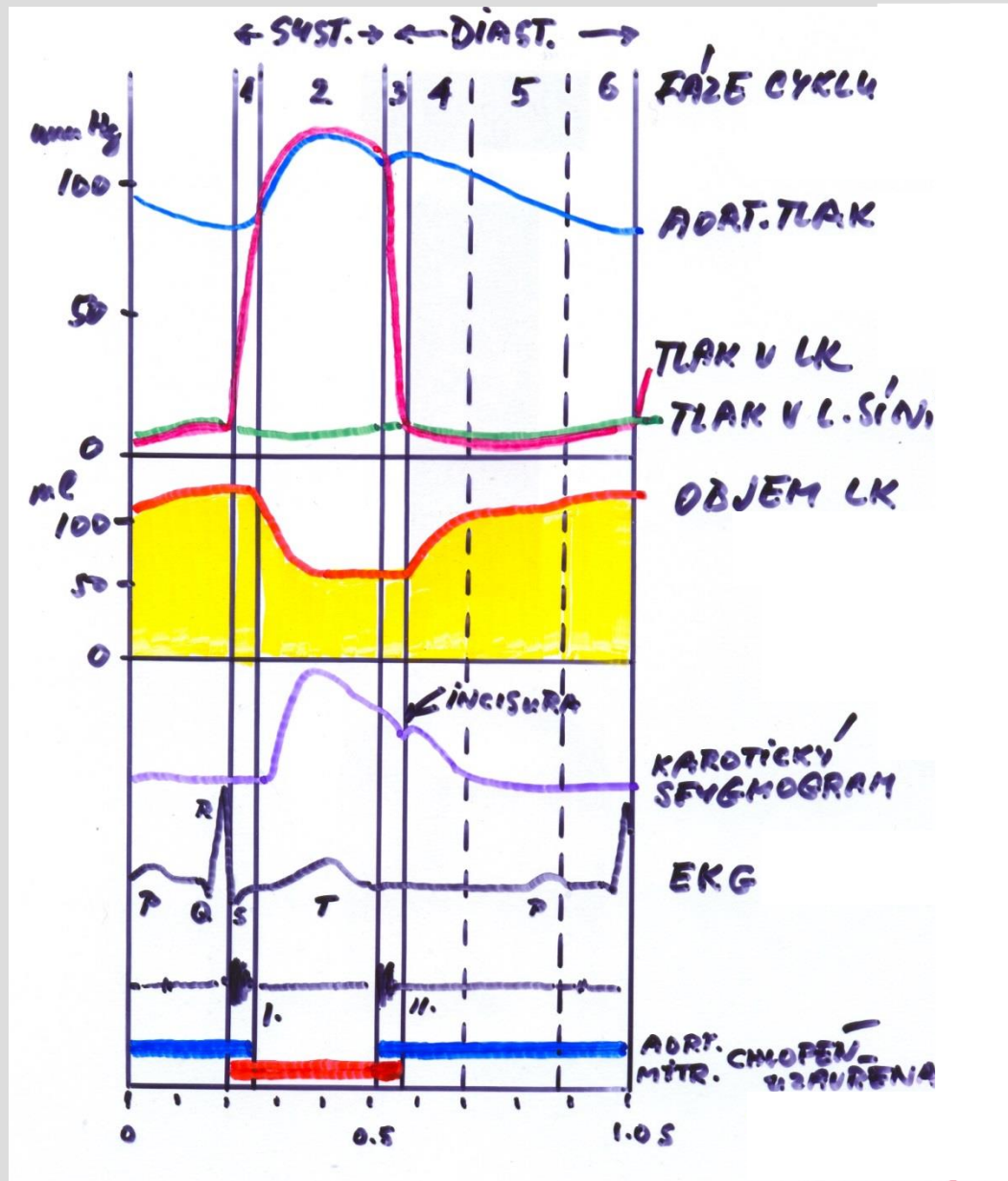

ERG

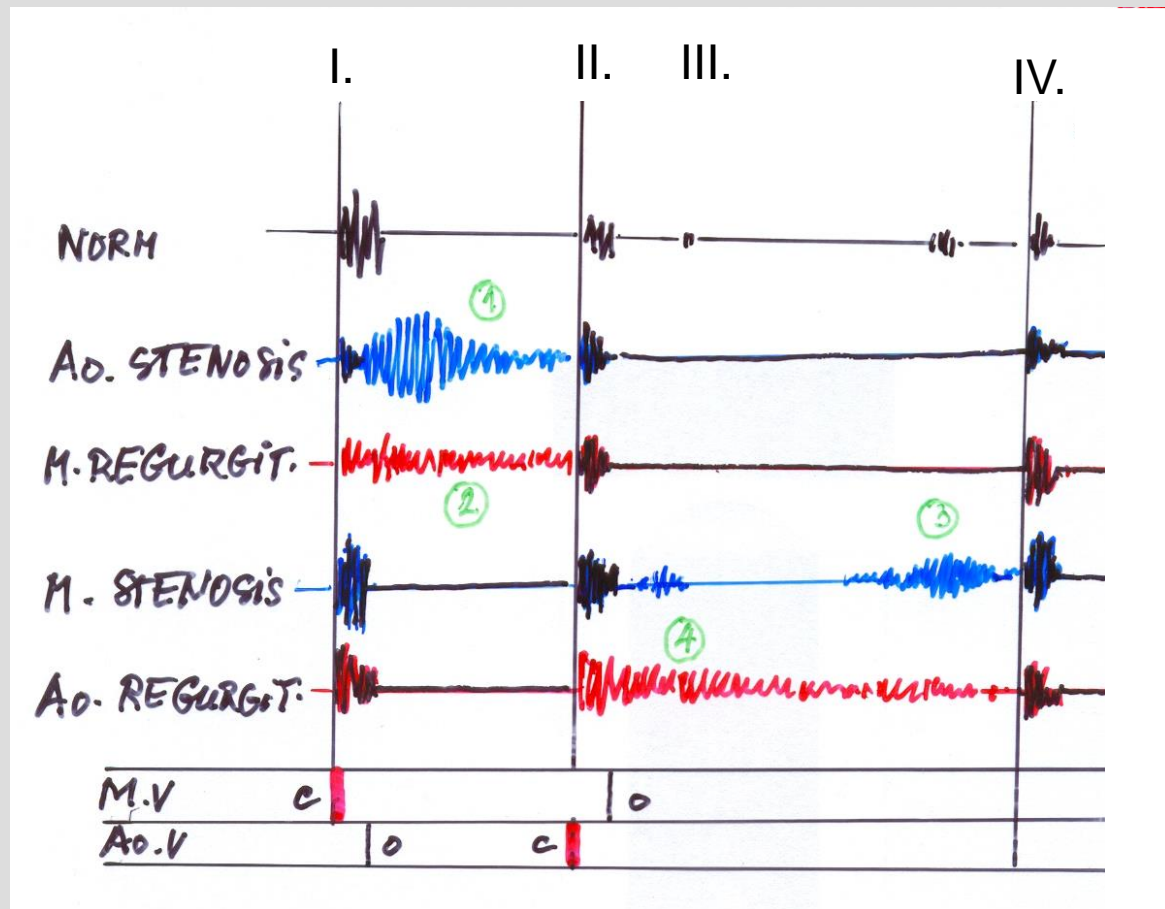
CK TLAK

DIAST.

POLYGRAFIE (polygram)

- I. - uzávěr mitrální (+ trikuspidální) chlopně
- II. - uzávěr aortální (+ pulmonální) chlopně
- III. - rychlé plnění komor - **patologická**
- IV. - síňový stah - **většinou patologická**

Způsobeny vibrací:

- Uzávěr a napínání chlopní
- Izovolumické kontrakce srdečního svalů (papil.sv., šlašinky)
- Turbulentní proudění krve

→ Vibrace komorové stěny

ŠELESTY – patologické fenomény

TURBULENTNÍ PROUDĚNÍ KRVE

1. SYSTOLICKÝ:

- Stenóza – aortální, pulmonální (1)
- Regurgitace – mitrální, trikuspidální (2)

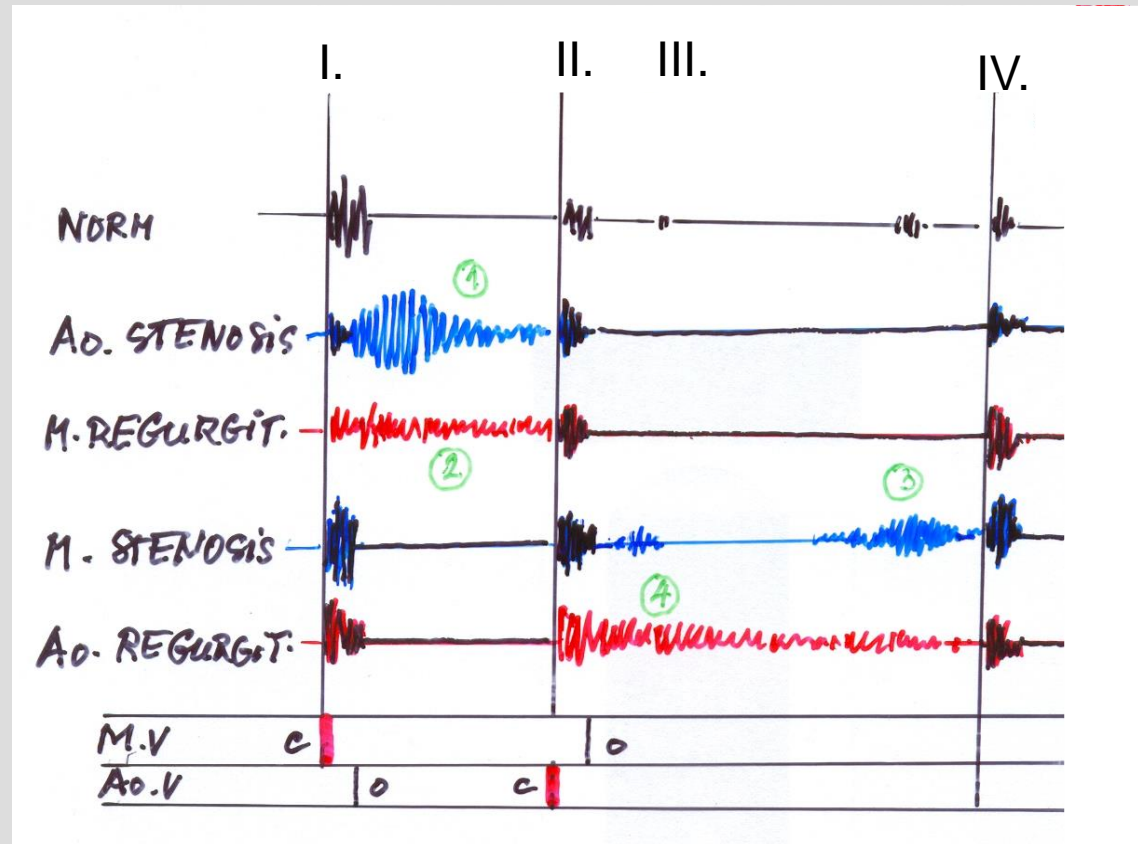
2. DIASTOLICKÝ:

- Stenóza – mitrální, trikuspidální (3)
- Regurgitace – aortální, pulmonální (4)

3. TRVALÝ:

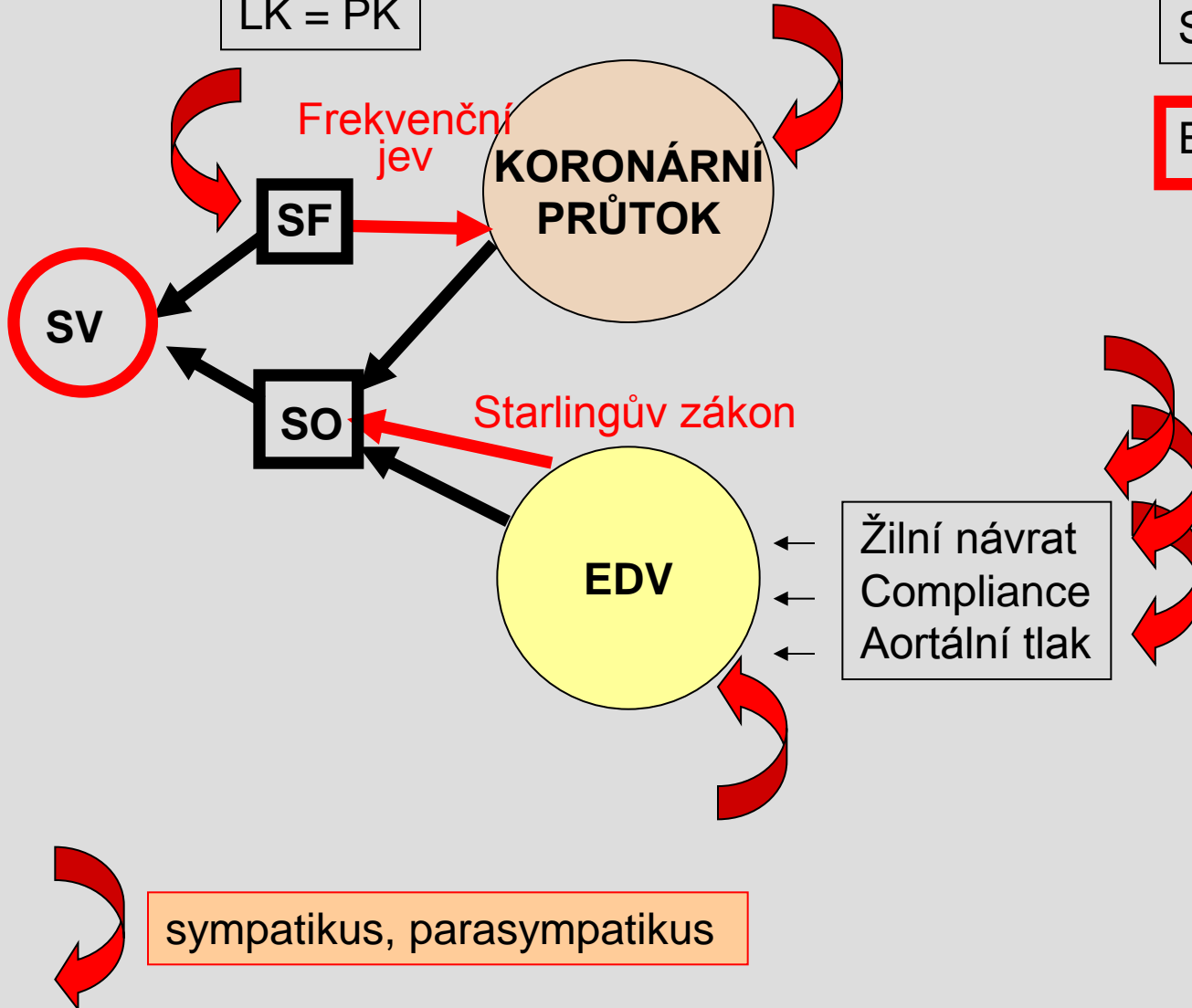
- Defekty septa

Rozštěp I. nebo II. ozvy:
asynchronní uzavěr M - T
chlopně (I.)
nebo Ao - P chlopně (II.)
(inspirace, hypertenze....)

SRDEČNÍ VÝDEJ

$$LK = PK$$

$$SV = SF \times SO$$

5l/min

$$SO = EDO - ESO$$

70ml

$$EF = EDO - ESV / EDV$$

>60%

SRDEČNÍ REZERVA = maximální MO / klidový MO

4 - 7

KORONÁRNÍ REZERVA = maximální KP / klidový KP

3,5

CHRONOTROPNÍ REZERVA = maximální SF / klidová SF

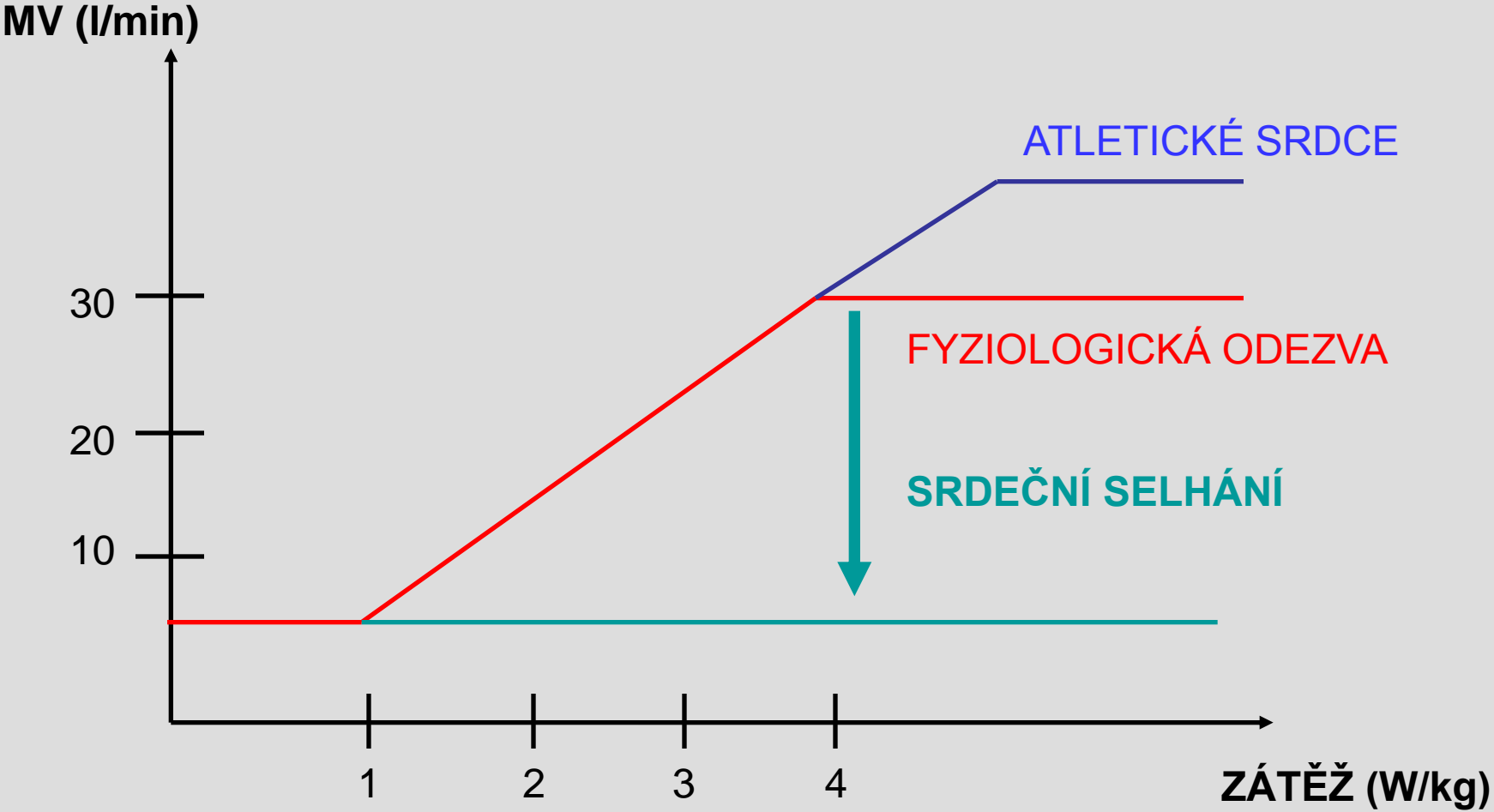
3 - 5

OBJEMOVÁ REZERVA = maximální SO / klidový SO

1,5

SRDEČNÍ INDEX = MV / povrch těla

SRDEČNÍ REZERVA

SRDEČNÍ SELHÁNÍ

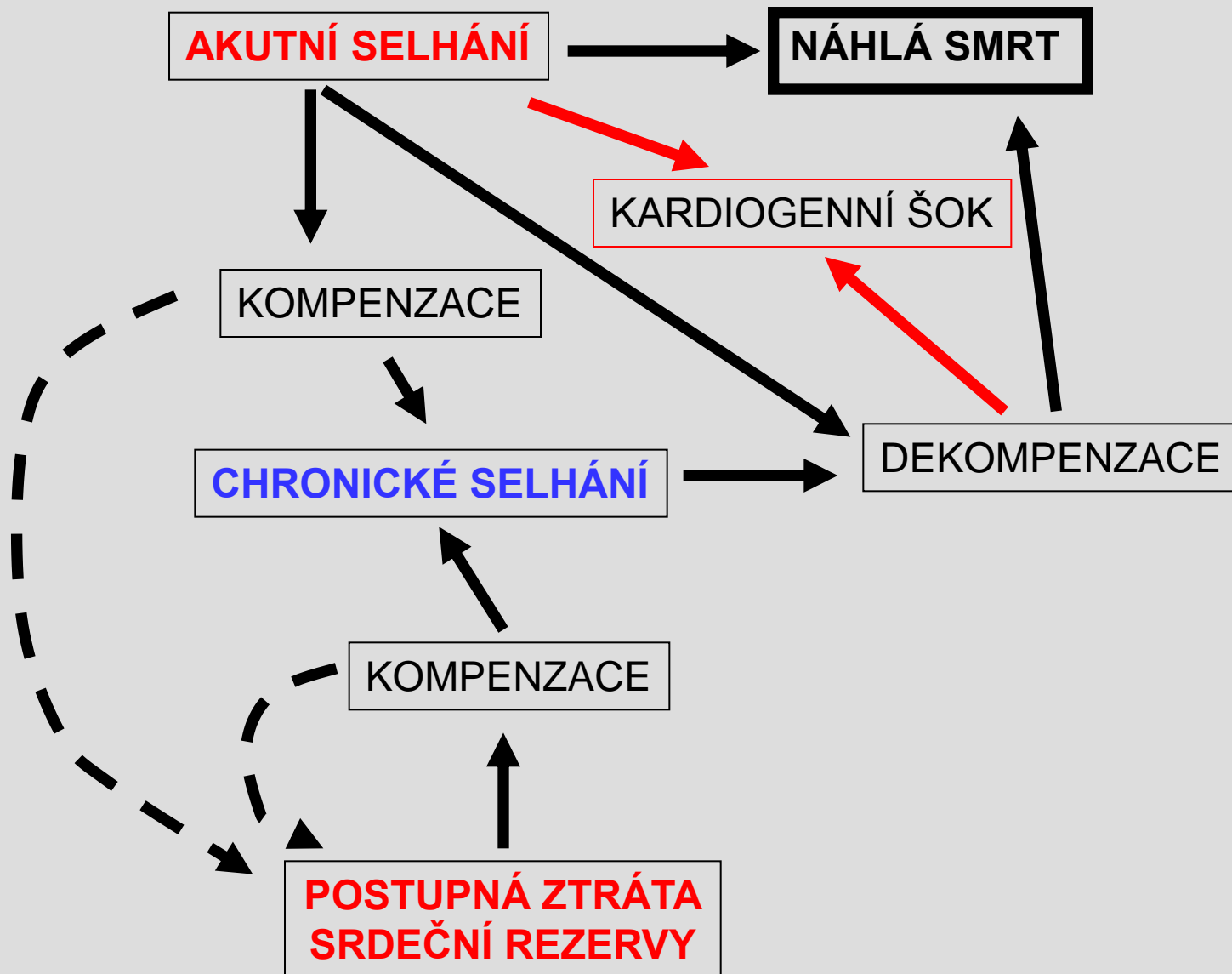
Neschopnost srdeční pumpy uspokojit oběhové nároky periferie při normálním žilním návratu.

NEJČASTĚJŠÍ PŘÍČINY:

- Závažné arytmie
- Přetížení – *objemové* (aortální insuficience, a-v zkraty) nebo *tlakové* (hypertenze a aortální stenóza – přetížení vlevo, plicní hypertenze a stenóza pulmonální chlopně – přetížení vpravo)
- Kardiomyopatie

PŘÍZNAKY: slabost, otoky, žilní městnání, dyspnoe, cyanóza

AKUTNÍ x CHRONICKÉ. KOMPENZOVANÉ x DEKOMPENZOVANÉ.

PŘÍČINY SRDEČNÍHO SELHÁNÍ

MECHANICKÉ

- Tlakové přetížení (stenóza chlopní, hypertenze)
- Objemové přetížení (insuficience chlopní, retence vody)
- Aneurysma
- Dyssynergie
- Endo-myokardiální restrikce

MYOKARDIÁLNÍ

- Kardiomyopatie
- Myokarditida
- Metabolické poruchy
- Ztráta myokardiální hmoty

DYSRYTMIE

- Tachyarytmie
- Bradyarytmie
- Fibrilace
- Blokády

KOMPENZACE SRDEČNÍHO SELHÁNÍ

BAROREFLEX

Fyziologická úloha: kompenzace poklesu minimálního objemu cirkulujících tekutin

Signál: pokles TK (ortostáza, pracovní vazodilatace)

Senzor: baroreceptory

Odpověď: aktivace SAS (zvýšení TF, inotropie, TK)

Patologický signál: dlouhodobý pokles TK pro srdeční nedostatečnost

Důsledky: zvýšený výdej energie – **bludný kruh**

AKTIVACE RAAS

Fyziologická úloha: kompenzace ztráty cirkulujících tekutin (krvácení)

Signál: pokles renální perfúze

Senzor: juxtaglomerulární aparát ledvin

Odpověď: zvýšení TK (angiotenzin II.), retence vody (aldosteron)

Patologický signál: pokles renální perfúze pro srdeční nedostatečnost

Důsledky: zvýšený preloadu a afterloadu, zvýšený výdej energie – **bludný kruh**

DILATACE (STARLINGŮV PRINCIP)

Fyziologická úloha: vyrovnání okamžitých pravo-levých rozdílů

Signál: ortostáza, hluboké dýchání, začátek pracovního zatížení

Patologický signál: trvalé hromadění krve v srdci

Důsledky: zvýšený výdej energie – **bludný kruh**

HYPERTROFIE

Fyziologická úloha: úspora energeticky náročné tenze stěny

Signál: $P = \sigma \cdot 2 h / r$, intermitentní zvýšení TK (sportovní srdce)

Odpověď: koncentrická remodelace

Patologický signál: trvalý vzestup preloadu nebo afterloadu

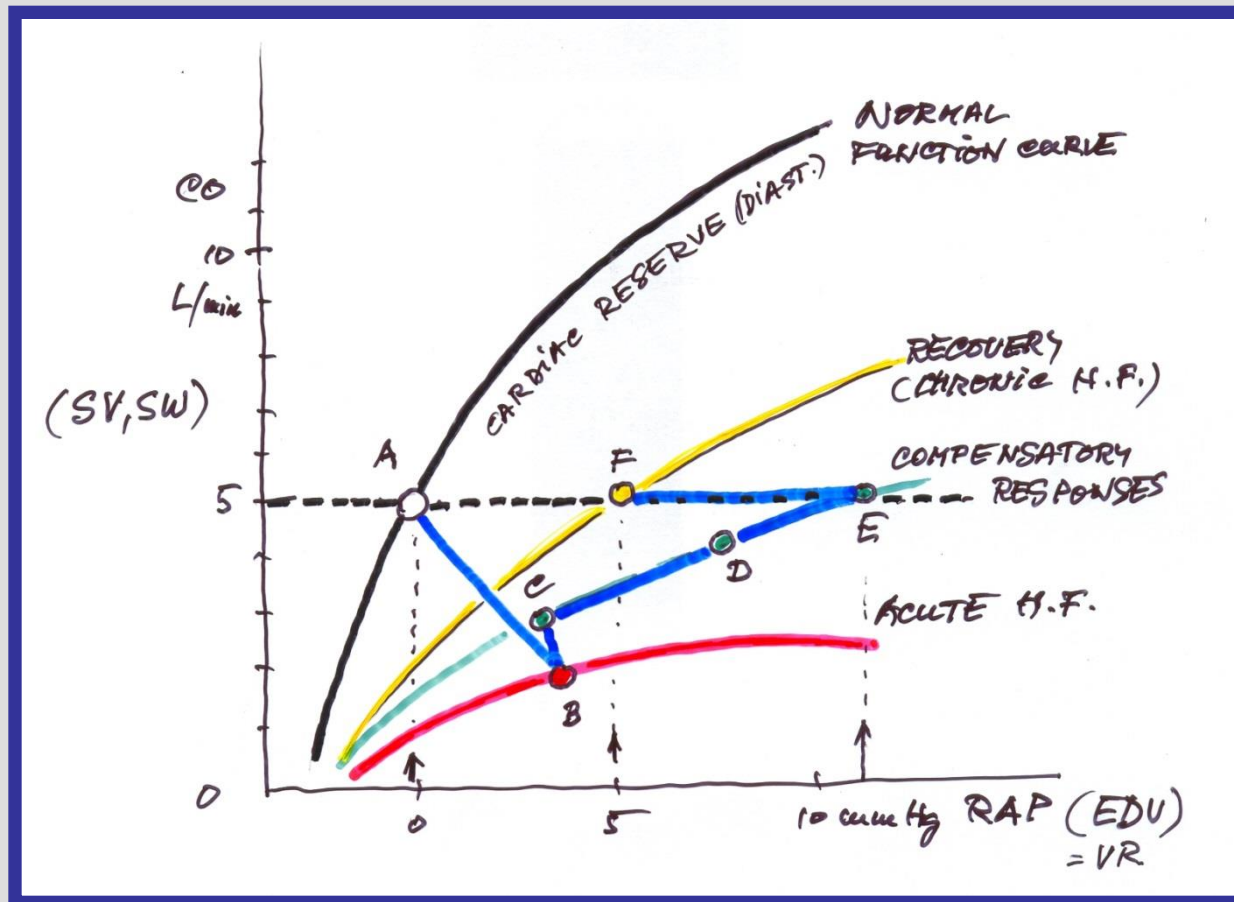
Důsledky: zhoršená oxygenace, fibrotizace – **bludný kruh**

TERAPIE CHRONICKÉHO SRDEČNÍHO SELHÁNÍ

- inhibitory angiotenzin-konvertujícího enzymu (AT II. Receptory)
- β – sympatolytika
- diuretika
- srdeční glykosidy (digitalis)
- Ca^{2+} - antagonisté

PŘERUŠENÍ BLUDNÝCH KRUHŮ

KOMPENZACE AKUTNÍHO SRDEČNÍHO SELHÁNÍ

AB – akutní srdeční selhání (komorová deprese)

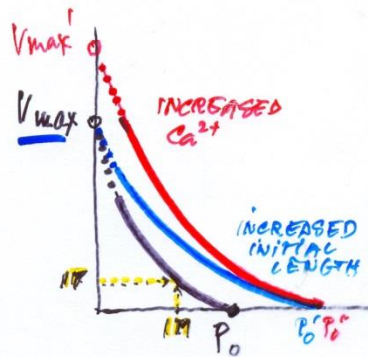
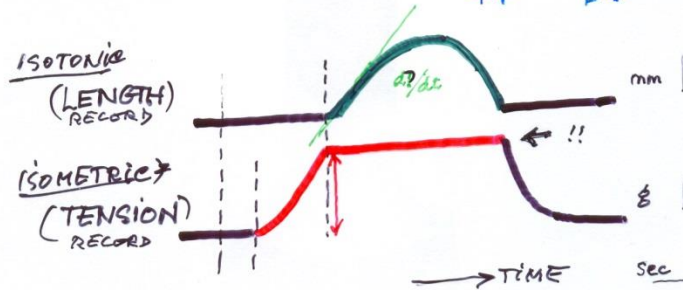
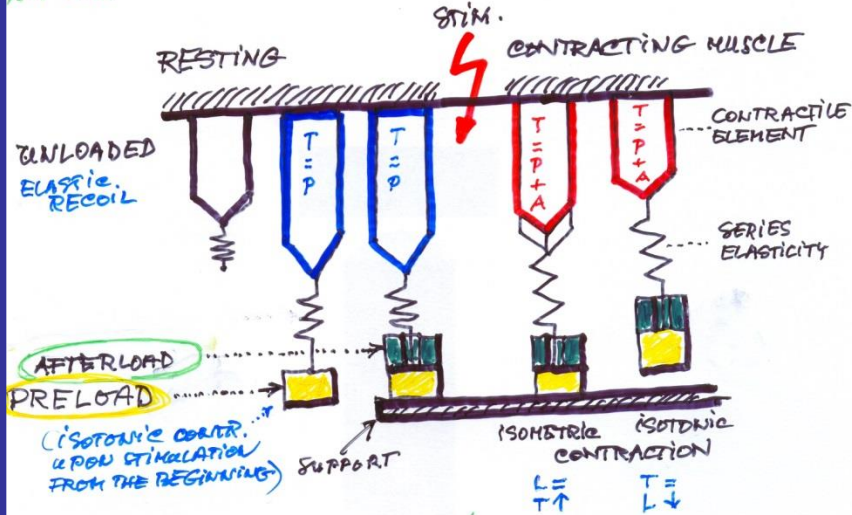
BC – akutní sympatická stimulace I. (zvýšená stažlivost)

CD - akutní sympatická stimulace II. (venokonstrikce, zvýšení žilního návratu)

DE – zadržování tekutin – KOMPENZACE

EF – zvýšení stažlivosti – KOMPENZACE CHRONICKÉHO SELHÁNÍ

A.V. HILL

FORCE-VELOCITY RELATION

